

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1399)
energiministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

EU-sekr.

20. september 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Miljø- og Energiministeriets grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning, KOM (99) 296 endelig udg.

GRUNDNOTAT

til Folketingets Europaudvalg

ENERGISTYRELSEN 3. og
14. kontor J.nr. 2220-
0030ENS 0017Ref.
DB/SVF/bespar/grundnotat
- forkobling

Notat om "Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning" KOM (1999) 296 endelig udgave Den 18.9.1999

1. Baggrund

Direktivforslaget indeholder et forslag til nedsættelse af energiforbruget i forbindelse med belysningsanlæg med lysstofrør. Et lysstofrør kan kun fungere, hvis det er forsynet med en forkobling (ballast), der er en strømbegrænser. Forkoblingen er normalt indbygget i armaturet. Forkoblinger, der fremstilles i forskellige typer (mekaniske og elektroniske), har et eget forbrug af strøm. Direktivet indeholder et forslag til en trinvis afvikling af de forkoblinger der har det største energiforbrug, således at energiforbruget i forbindelse med lysstofrørsbelysning reduceres.

Forbedring af den effektivitet, hvormed energi forbruges er et centralt emne i EU's energipolitik, ligesom energieffektivitet er et af de væsentligste politiske virkemidler i bestræbelserne på at opfylde EU's mål om reduktion af drivhusgas-emissionerne, herunder CO₂-emissionerne.

Da elektricitet er af særlig betydning indenfor energisektoren - elektricitet udgør ca. 35% af den samlede energianvendelse og tegner sig for ca. 30% af de menneskeskabte CO₂ emissioner til atmosfæren - vedtog Rådet den 5. juni 1989 en beslutning om et handlingsprogram til forbedring af elektricitetsudnyttelsen, PACE. Ifølge denne beslutning skal der ske en styring af de enkelte medlemsstaters foranstaltninger med Kommissionen i en koordinerende rolle. Kommissionen kan udføre egne foranstaltninger hvor dette er hensigtsmæssigt. Vigtigheden blev understreget af Rådets beslutning af 29. oktober 1991 om etablering af SAVE-programmet. Rådet vedtog 1996 et flerårigt program til videreførelse og styrkelse af SAVE-programmet. Et direktiv om fastlæggelse af krav til virkningsgrad i varmtvandskedler til husholdningsbrug - det første direktiv af sin art - blev vedtaget den 21. maj 1992. Et direktiv om energieffektivitetsskrav til køleskabe mv. blev vedtaget i 1996.

Initiativer vedrørende energieffektivitet får indflydelse på det indre marked, idet de kan indebære krav til energiforbrugende udstyr. Disse krav harmoniseres derfor således, at eventuelle handelshindringer forebygges som følge af nationale krav.

Kommissionen har tilkendegivet, at den har til hensigt fremover at videreføre og styrke bestræbelserne på at ændre markedet for energiforbrugende udstyr ved gennem regulering eller frivillige aftaler at indføre minimumskrav til energieffektivitet for husholdningsapparater, elmotorer, elvandvarmere, luftkonditioneringsanlæg, pumper osv.

Det foreslåede retsgrundlag for direktivet er artikel 95, TEF (tidligere Traktatens artikel 100 A) og det skal derfor behandles efter proceduren med fælles beslutningstagen i artikel 251, TEF (tidligere Traktatens artikel 189 B). Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal efter proceduren med fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet efter artikel 251. Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

2. Nærhed og Proportionalitet

Kommissionen gør ikke nærmere rede for hvordan forslaget forholder sig til principperne om nærhed og proportionalitet.

Kommissionen oplyser dog at nogle medlemsstater allerede er i færd med at vedtage bestemmelser vedrørende energieffektiviteten for forkoblinger til lysstofbelysning. Sådanne bestemmelser kan medføre hindringer for samhandelen med disse varer inden for EU og der er således et behov for regulering på fællesskabsniveau.

Kommissionen har drøftet muligheden for i stedet at indgå en frivillig aftale. En sådan aftale er imidlertid ikke en mulig løsning, idet der importeres forkoblinger til EU i betydeligt omfang. Hvis EU-producenterne forpligtede sig til frivilligt at afvikle forkoblinger med lav effektivitet ville der være en risiko for at markedet ville blive overtaget af producenter fra tredjelande der ville blive mere konkurrencedygtige ved ikke at være belastede af omkostningsforøgende forpligtelser til en sådan afvikling.

Nærværende direktiv er et supplement til eksisterende EU-regulering vedr. energieffektivisering.

3. Formål og indhold

Formålet med direktivet er at opnå omkostningseffektive energibesparelser i lysstofbelysning, som ikke kan opnås med andre foranstaltninger. Direktivet omfatter kun nyfremstillede forkoblinger.

Direktivet indeholder bestemmelser der sikrer en afvikling af de mindst energieffektive forkoblinger. Den europæiske sammenslutning af belysningsfabrikanter, CELMA, indførte i 1997 en energiklassifikation for forkoblinger. Efter denne ordning inddeles forkoblinger i grupperne A, B, C og D, hvor D er de mest energikrævende. Forslaget indebærer en trinvis skærpelse af kravene med lange overgangsperioder. Første niveau, der afvikler klasse D, skal træde i kraft et år efter vedtagelsen af direktivet. 3 år senere afvikles klasse C. Forslaget sidste fase, afvikling af klasse B, gennemføres efter yderligere 3 år på grundlag af markedssituationen til den tid.

4. Høring

Forslaget har været sendt i høring til en række organisationer. Nesa har fremsendt et høringssvar, der bakkes op af Danske Elværkers forening og Elfor. Derudover har Lysteknisk Selskab koordineret et fælles svar fra en høringsgruppe bestående af arkitekter, rådgivende ingeniører, armaturproducenter, Statens Byggeforskningsinstitut samt Delta Lys og Optik. Endelig er der indkommet høringssvar fra Energicenter Vest, Forbrugerrådet og Boligministeriet.

Af høringssvarene fremgår, at man generelt er positive overfor Kommissionens initiativ, men at forslaget på enkelte punkter bør forbedres.

Det går igen i høringssvarene, at forkoblingernes energiforbrug bør ses i sammenhæng med lysudsendelsen, idet nogle af de forkoblinger med lavt energiforbrug samtidig nedsætter lysstofrørets lysudsendelse væsentligt. Problemet er størst for forkoblinger klassificeret i B-gruppen. Det anbefales derfor, at der sker en revision af forslaget på dette punkt før B-gruppen afvikles. Ændringsforslaget har ingen praktisk betydning for afvikling af forkobling i grupperne C og D.

Det fremhæves desuden, at der kan forventes større energibesparelser end de anførte, da der forventes en betydelig teknologiske udvikling af de elektroniske forkoblinger. Desuden kan udviklingen fremmes ved at afkorte overgangsperioderne.

5. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk ret på området.

6. Konsekvenser for Danmark

Forslaget indebærer ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet det vil kunne gennemføres i form af en bekendtgørelse.

Forslaget indebærer begrænsede økonomiske konsekvenser i form af øgede udgifter til tilsyn og kontrolforanstaltninger.

Der vil være positive miljømæssige konsekvenser af forslaget. Kommissionen skønner, at der som følge af effektivitetskrav til forkoblinger kan opnå en samlet besparelse i EU i 2020 på 12 TWh/år svarende til 6 mio. tons CO₂/år (forudsat en vedtagelsesdato for direktivet den 1.1.2001).

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.